

مدل جدید قراردادهای نفتی به فاز ۱۱ پارس جنوبی رسید/ تکنولوژی روز در اختیار ایرانی‌ها

رضا میرمحرابی | شرکت ملی نفت ایران

برای دریافت مجوزهای امضای این قرارداد لازم بوده، از سوی شرکت ملی نفت ایران و وزارت نفت دریافت گردیده است.

زنگنه انتقال فناوری در سطوح مختلف را از مهمترین اولویت‌ها اعلام و تصریح کرد: تقویت ساخت داخل بسیار مهم است و ما از امروز، هم از پتروپارس و هم از شرکت‌های دیگر ایرانی انتظار داریم از فرصتی که این قرارداد برای آنها ایجاد می‌کند، استفاده کنند.

شرکت‌های کنسرسیوم برای انتقال تکنولوژی به داخل کشور همکاری می‌کنند

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در آیین امضای قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با بیان اینکه برای شکل‌گیری این قرارداد همکاری خوبی بین مدیران توتال و نیروهای جوان وزارت نفت شکل گرفت، گفت: این همکاری به انگیزش نیروهای جوان و تربیت مدیران آینده می‌انجامد و همه شرکت‌های کنسرسیوم برای انتقال تکنولوژی به داخل کشور همکاری می‌کنند.

علی‌کاردگر گفت: پیش از امضای این قرارداد، ما یک تفاهم‌نامه در قالب HOA به امضا رساندیم که نزدیک به یک سال از آن زمان می‌گذرد. اما در این فاصله ضمن مذاکرات جدی که با شرکت توتال، سی‌ان‌پی‌سی

برآورد می‌شود که ارزش تولیدات این میدان پس از پایان قرارداد (با قیمت‌های فرض شده حدود ۵۰ دلار) بالغ بر ۳۰ میلیارد دلار شود که در نتیجه، درآمد کشور از اجرای این طرح، جمعاً از مبلغ ۸۴ میلیارد دلار با قیمت‌های کنونی نفت خام فراتر خواهد رفت.

۱۳۰ میلیارد دلار برای بخش بالادستی صنعت نفت نیاز است

وزیر نفت در آیین امضای قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با اشاره به اینکه در برنامه پنج‌ساله ششم توسعه به ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت نفت نیاز داریم، گفت: از این میزان ۱۳۰ میلیارد دلار برای بخش بالادستی و بقیه برای بخش پایین دستی است. بیژن زنگنه در ادامه با بیان اینکه از این مبلغ می‌توان به جرأت گفت بیش از ۷۰ درصد آن را می‌توان از منابع خارجی تأمین کرد، تصریح کرد: ما به سرمایه‌گذاری خارجی نیاز داریم و دورنمایی که برای صنعت نفت ترسیم شده، رسیدن به تولید قریب به ۶ میلیون بشکه نفت خام و میعانات گازی در پایان برنامه ششم است. وی با اشاره به اینکه ما راه طولانی و فرساینده‌ای را تا به امروز طی کرده‌ایم، افزود: این نخستین قراردادی است که در قالب الگوی جدید امضا می‌شود و همه مراحل که

قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی میان شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های توتال فرانسه، شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی) و شرکت پتروپارس ۱۲ تیرماه امسال امضا شد. بر اساس این قرارداد سهم شرکت‌ها در اجرای این پروژه شامل توتال ۵۰/۱، سی‌ان‌پی‌سی ۳۰ و پتروپارس ۱۹/۹ درصد می‌شود.

موافقت‌نامه اصولی (HOA) این طرح نیز به ارزش ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بین این شرکت‌ها در آبان ماه ۹۵ به امضا رسیده بود. این قرارداد اولین قرارداد رسمی منعقد شده در قالب مدل جدید قراردادهای نفتی موسوم به IPC است. طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با هدف تولید حداکثری و پایدار روزانه ۲ میلیارد فوت مکعب (برابر با حدود ۵۶ میلیون مترمکعب) گاز غنی ترش از منابع بخش فراساحل این فاز و انتقال آن به خشکی اجرا می‌شود. با اجرای این طرح برآورد می‌شود در طول ۲۰ سال دوره قرارداد، ۳۳۵ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی غنی و ترش از این میدان مشترک تولید شود که از این گاز غنی می‌توان حدود ۲۹۰ میلیون بشکه میعانات گازی، ۱۴ میلیون تن گاز مایع، ۱۲ میلیون تن اتان و ۲ میلیون تن گوگرد به همراه ۳۱۵ میلیارد متر مکعب گاز سبک شیرین تولید نمود.

بر این اساس با فرض قیمت حدود ۵۰ دلار برای هر بشکه نفت خام بدون احتساب ارزش گاز سبک شیرین، ارزش سایر محصولات قابل استحصال در طول دوره قرارداد بالغ بر ۲۳ میلیارد دلار می‌شود. ارزش گاز سبک شیرین تولیدی نیز به فرض هر متر مکعب ۱۰ سنت بالغ بر ۳۱ میلیارد دلار می‌شود که در مجموع، بر اساس قیمت‌های فعلی حامل‌های انرژی در بازار بین‌المللی، ارزش محصولات این طرح در طول دوره قرارداد برابر با ۵۴ میلیارد دلار امریکاست.

البته باید توجه کرد که درآمد دولت از اجرای این طرح منحصر به دوران قرارداد نبوده و

و پروپارس در زمینه مالی، قراردادی، سرمایه‌گذاری و حقوقی داشتیم، کارهای اولیه اجرای قرارداد را به سرانجام رساندیم. پاتریک پویانه، مدیرعامل شرکت فرانسوی توتال در جریان امضای قرارداد بخش فراساحل فاز ۱۱ پارس جنوبی با بیان اینکه امیدوار است این قرارداد شرایطی برای حضور این شرکت در قراردادهای آتی نفتی ایران باشد، گفت: شرکت توتال از انعقاد این قرارداد بسیار خرسند است. وی همچنین پس از امضای این قرارداد در جمع خبرنگاران گفت: توتال این افتخار را دارد که نخستین شرکت بزرگ بین‌المللی نفت و گاز باشد که پس از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) با صنعت نفت ایران قرارداد امضا می‌کند.

پویانه افزود: در این طرح، توتال در دو مرحله حدود پنج میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌کند. لویوتژن، مدیرعامل شرکت سی‌ان‌پی‌سی چین در آیین امضای قرارداد توسعه بخش فراساحل فاز ۱۱ پارس جنوبی، نسبت به همکاری‌های آتی با شرکت ملی نفت ایران ابراز امیدواری کرد و افزود: سی‌ان‌پی‌سی اطمینان دارد که در همکاری با توتال و پروپارس می‌تواند به نتایج خوبی در پارس جنوبی دست یابد که در نهایت مزایای فراوانی را برای همه به همراه خواهد داشت. وی از این قرارداد به عنوان یک همکاری بی‌سابقه در زمینه فناوری یاد کرد و گفت: سی‌ان‌پی‌سی در کنار همکاران قوی و صاحب‌نام خود، تمام تلاشش را برای دستیابی به بهترین نتیجه به کار خواهد گرفت.

آغاز مطالعه انی ایتالیا برای توسعه میدان‌های کیش و دارخوین

شرکت ملی نفت ایران و شرکت انی ایتالیا با هدف مطالعات توسعه‌ای میدان‌های کیش و فاز سوم میدان دارخوین تفاهنامه همکاری امضا کردند. غلامرضا منوچهری، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور مهندسی و توسعه و آنتونیو ولا، رئیس بخش بالادستی شرکت انی ایتالیا، ۳۰ خردادماه با هدف مطالعه میدان‌های کیش و فاز سوم توسعه میدان دارخوین تفاهنامه همکاری امضا کردند.

طرح توسعه میدان‌های کیش با هدف انتقال

گاز تولیدی از این میدان به وسیله خطوط لوله زیرزمینی و دریایی و انتقال گاز ترش به پالایشگاه گاز (واقع در منطقه گرزه)، همچنین فرآورش گاز ترش در پالایشگاه به منظور تولید گاز سبک برای صادرات و یا مصارف داخلی در دستور کار شرکت مهندسی و توسعه نفت قرار دارد. میدان‌های کیش در ۳۰ کیلومتری شرق جزیره لاوان قرار دارد و پس از میدان پارس جنوبی، بزرگ‌ترین میدان‌های خلیج فارس به‌شمار می‌رود. حجم گاز در جای میدان کیش بیش از ۵۰ تریلیون فوت مکعب و حجم میعانات گازی در جای آن ۵۱۴ میلیون بشکه برآورده شده است. وجود مخزن گازی در عمق چهار هزار متری از سطح زمین در جزیره کیش در سال ۱۳۸۳ با حفاری یک حلقه چاه به وسیله دستگاه حفاری ۶۷ فتح شرکت ملی حفاری ایران از سوی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران ثبت و اعلام و توسعه میدان از سال ۱۳۸۶ با استفاده از منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران آغاز شده است. میدان دارخوین نیز در ۳۰ کیلومتری شمال خرمشهر و ۱۰۰ کیلومتری جنوب غربی اهواز، در امتداد جاده اهواز - خرمشهر واقع شده است. هم‌اکنون از محل فازهای نخست و دوم توسعه میدان دارخوین در مجموع ۱۶۰ هزار بشکه در روز تولید می‌شود؛ مساحت این میدان حدود ۲۰۰ کیلومتر مربع و نفت در جای آن حدود ۸ میلیارد بشکه است.

همچنین غلامرضا منوچهری، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور مهندسی و توسعه در این نشست با اشاره به اینکه اعلام روش ازدیاد برداشت مناسب

میدان‌های نفت و گاز و ظرفیت نهایی تولید در طرح‌های مطالعاتی ارائه شده ضروری است، اظهار امیدواری کرد که شرکت انی ایتالیا بتواند در مدت زمان ۶ ماه تعیین شده، طرح جامع توسعه‌ای مناسب و قابل قبولی ارائه دهد تا بتواند مبنای کارهای توسعه‌ای بعدی باشد.

وی در اختیار داشتن مطالعات متنوع از میدان‌های نفت و گاز را حاصل تفاهنامه‌های امضا شده خواند و گفت: این امر ضمن فراهم‌سازی قابلیت مقایسه، می‌تواند در مراحل برگزاری مناقصه و انجام مذاکرات آتی مفید و مناسب واقع شود. منوچهری ذخایر نفتی و گازی را ثروت انباشته کشور خواند و گفت: اگر با استفاده از روش‌های جدید این ذخایر بازیافت نشوند، طی سال‌های دور از دست خواهند رفت؛ از این رو توجه به افزایش حداکثری ضریب بازیافت نفت جز اولویت‌های شرکت ملی نفت ایران است.

وی افزود: همکاری با شرکت‌های تراز اول نفتی و بین‌المللی برای شرکت ملی نفت ایران اهمیت دارد. این امر می‌تواند ضمن افزایش ضریب بازیافت، انتقال تکنولوژی به شرکت‌های ایرانی را به همراه داشته باشد. منوچهری افزود: با توجه به اینکه ماهیت قراردادهای جدید نفتی بلندمدت و بیست ساله است، انتظار می‌رود که در طرح‌های ارائه شده‌ی مطالعاتی، ظرفیت نهایی میدان یا نزدیک به ظرفیت نهایی اعلام و روش‌های بازیافت (IOR و EOR) با استفاده از آخرین تکنولوژی‌های روز مطرح شود.

